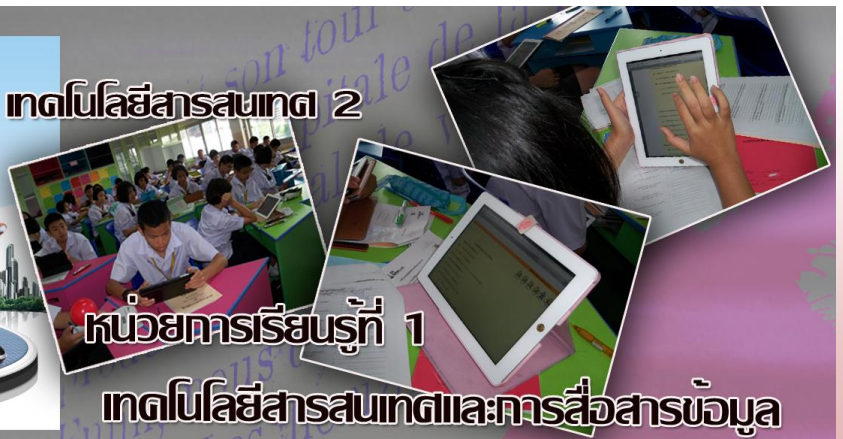

เอกสารประกอบการเรียน วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

เรื่องที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น ตอนที่ 2

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศระบบสารสนเทศจำเป็นต้องใช้องค์ประกอบประกอบหลายอย่าง ในการทำให้เกิดเป็นข้อมูลที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทุกองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น ดังนี้

1. **เครื่องคอมพิวเตอร์(Hardware)** เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ช่วยประมวลผล คัดเลือก คำนวณ หรือพิมพ์รายงาน ผลตามที่ต้องการคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ทำงานได้ รวดเร็ว มีความแม่นยำในการทำงานและทำงานได้ต่อเนื่อง คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของระบบสารสนเทศ จำแนกออกได้เป็น 4 ชนิด โดยพิจารณาจาก ความสามารถในการ เก็บข้อมูล และ ความเร็วในการประมวลผล เป็นหลัก ดังนี้

ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ (Super Computer) หมายถึง เครื่องประมวลผลข้อมูลที่มีความสามารถในการ ประมวลผลสูงที่สุด สร้างขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่องานด้านวิทยาศาสตร์ที่ต้องการการประมวลผลซับซ้อน และ ต้องการความเร็วสูง เช่น งานวิจัยชิปนาฬิก งานโครงการอวกาศสหรัฐ (NASA) งานสื่อสารดาวเทียม หรืองาน พยากรณ์อากาศ เป็นต้น

เมนเฟรมคอมพิวเตอร์ (Mainframe Computer) หมายถึง เครื่องประมวลผลข้อมูลที่มีส่วนความจำและ ความเร็วต่ำลง สามารถใช้ข้อมูลและคำสั่งของเครื่องรุ่นอื่นในตระกูล (Family) เดียวกันได้ โดยไม่ต้อง ตัดแปลงแก้ไขใดๆ นอกจากนั้นยังสามารถทำงานในระบบเครือข่าย (Network) ได้เป็นอย่างดี โดยสามารถ เชื่อมต่อไปยังอุปกรณ์ที่เรียกว่า เครื่องปลายทาง (Terminal) จำนวนมากได้ สามารถทำงานได้พร้อมกัน หลายงาน (Multi Tasking) และใช้งานได้พร้อมกันหลายคน (Multi User) ปกติเครื่องชนิดนี้นิยมใช้ในธุรกิจ ขนาดใหญ่ มี ตัวอย่างของเครื่องเมนเฟรมที่ใช้กันแพร่หลายก็คือ คอมพิวเตอร์ของธนาคารที่เชื่อมต่อไปยังตู้ ATM และสาขาของธนาคารทั่วประเทศนั่นเอง

มินิคอมพิวเตอร์ (Mini Computer) ธุรกิจและหน่วยงานที่มีขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ขนาด เมนเฟรมซึ่งมีราคาแพง ผู้ผลิตคอมพิวเตอร์จึงพัฒนาคอมพิวเตอร์ให้มีขนาดเล็กและมีราคาถูกลง เรียกว่า เครื่องมินิคอมพิวเตอร์ โดยมีลักษณะพิเศษในการทำงานร่วมกับอุปกรณ์ประกอบรอบข้างที่มีความเร็วสูงได้ มีการใช้แผ่นจานแม่เหล็กความจุสูงชนิดแข็ง (Harddisk) ในการเก็บรักษาข้อมูล สามารถอ่านเขียนข้อมูลได้ อย่างรวดเร็ว หน่วยงานและบริษัทที่ใช้คอมพิวเตอร์ขนาดนี้ ได้แก่ กรม กอง มหาวิทยาลัย ห้างสรรพสินค้า

โรงแรม โรงพยาบาล และโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

ไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro Computer) หมายถึง เครื่องประมวลผลข้อมูลขนาดเล็ก มีส่วนของหน่วยความจำและความเร็วในการประมวลผลน้อยที่สุด สามารถใช้งานได้ด้วยคนเดียว จึงมักถูกเรียกว่าคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer : PC) เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ จำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ แบบติดตั้งใช้งานอยู่กับที่บนโต๊ะทำงาน (Desktop Computer) และแบบเคลื่อนย้ายได้ (Portable Computer) สามารถพกพาติดตัว อาศัยพลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่จากภายนอก ส่วนใหญ่มักเรียกตามลักษณะของการใช้งานว่า Laptop Computer หรือ Notebook Computer

2. ซอฟต์แวร์ (Software)คือ ลำดับขั้นตอนคำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ เป็นส่วนที่มนุษย์สัมผัสไม่ได้โดยตรง (นามธรรม) เป็นโปรแกรมหรือชุดคำสั่งที่ถูกเขียนขึ้นเพื่อสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน แยกประเภทได้ดังนี้

1. ซอฟต์แวร์สำหรับระบบ (System Software)คือ ชุดของคำสั่งที่เขียนไว้เป็นคำสั่งสำเร็จรูป ซึ่งจะทำงานใกล้ชิดกับคอมพิวเตอร์มากที่สุด เพื่อคอยควบคุมการทำงานของฮาร์ดแวร์ทุกอย่าง และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้ในการใช้งาน ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมระบบที่รู้จักกันดีก็คือ DOS, Windows, Unix, Linux รวมทั้งโปรแกรมแปลคำสั่งที่เขียนในภาษาระดับสูง เช่น ภาษา Basic, Fortran, Pascal, Cobol, C เป็นต้น นอกจากนี้โปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบระบบเช่น Norton's Utilities ก็นับเป็นโปรแกรมสำหรับระบบด้วยเช่นกัน

2. ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software) คือ ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมที่ทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานต่างๆ ตามที่ผู้ใช้ต้องการ ไม่ว่าจะด้านเอกสาร บัญชี การจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น ซอฟต์แวร์ประยุกต์สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ซอฟต์แวร์สำหรับงานเฉพาะด้าน คือ โปรแกรมซึ่งเขียนขึ้นเพื่อการทำงานเฉพาะอย่างที่เราต้องการ บางทีเรียกว่า User's Program เช่น โปรแกรมการทำบัญชีจ่ายเงินเดือน โปรแกรมระบบเช่าซื้อ โปรแกรมการทำสินค้าคงคลัง เป็นต้น ซึ่งแต่ละโปรแกรมก็มักจะมีเงื่อนไข หรือแบบฟอร์มแตกต่างกันออกไปตามความต้องการ หรือกฎเกณฑ์ของแต่ละหน่วยงานที่ใช้ ซึ่งสามารถดัดแปลงแก้ไขเพิ่มเติม (Modifications) ในบางส่วนของโปรแกรมได้ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และซอฟต์แวร์ประยุกต์ที่เขียนขึ้นนี้โดยส่วนใหญ่มักใช้ภาษาระดับสูงเป็นตัวพัฒนา

2.2 ซอฟต์แวร์สำหรับงานทั่วไป เป็นโปรแกรมประยุกต์ที่มีผู้จัดทำไว้ เพื่อใช้ในการทำงานประเภทต่างๆ ทั่วไป โดยผู้ใช้คนอื่นๆ สามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้กับข้อมูลของตนได้ แต่จะไม่สามารถทำการดัดแปลง หรือแก้ไขโปรแกรมได้ ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องเขียนโปรแกรมเอง ซึ่งเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเขียนโปรแกรม นอกจากนี้ ยังไม่ต้องเวลามากในการฝึกและปฏิบัติ ซึ่งโปรแกรมสำเร็จรูปนี้ มักจะมีการใช้งานในหน่วยงานมรดกบุคคลากรที่มีความชำนาญเป็นพิเศษในการเขียนโปรแกรม ดังนั้น การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจึงเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกและ

เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตัวอย่างโปรแกรมสำเร็จรูปที่นิยมใช้ได้แก่ MS-Office, Lotus, Adobe Photoshop, SPSS, Internet Explorer และ เกมส์ต่างๆ เป็นต้น

3. บุคลากร (Peopleware) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญเพราะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจวิธีการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศจะเป็นผู้ดำเนินการ ในการทำงานทั้งหมดบุคลากรจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ที่จะทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามระบบได้แบ่งออกได้ดังนี้

- 3.1 นักวิเคราะห์ระบบ(System analysts)
- 3.2 นักเขียนโปรแกรม (Programmers)
- 3.3 พนักงานควบคุมคอมพิวเตอร์ (Computer Operators)
- 3.4 ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ (Users Computer)

4. ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นระเบียบวิธีการปฏิบัติงานในการจัดเก็บรักษาข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่จะทำให้เป็นสารสนเทศได้เช่น กำหนดให้ มีการป้อนข้อมูลทุกวัน ป้อนข้อมูลให้ทันตามกำหนดเวลามีการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องอยู่เสมอ กำหนดเวลาในการประมวลผล การทำรายงานการดำเนินการต่าง ๆ

5. ข้อมูล(Data) หมายถึง ข่าวสาร เอกสาร ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลสิ่งของหรือเหตุการณ์ในรูปแบบของตัวเลข ภาพ ตัวอักษร และสัญลักษณ์ต่างๆเช่นคะแนนสอบวิชาภาษาไทย ราคาสินค้า จำนวนนักเรียนในโรงเรียน

บทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ที่เรียนสั้น ๆ ว่า ไอที (Information Technology) หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผล การแสดงผลลัพธ์ การทำสำเนาและการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ประโยชน์ที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

การอยู่รวมกันเป็นสังคมของมนุษย์ทำให้ต้องสื่อสารถึงกันต้องติดต่อและทำงานหลายสิ่งหลายอย่าง ต้องจดจำสิ่งต่าง ๆ ไว้มากมาย จดจำข้อมูลต่าง ๆ ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในภายหลัง เราจึงต้องการข้อมูลที่มีระบบชัดเจน ค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว เช่น การย้ายทะเบียนบ้าน เข้า ออก การจ่ายค่าบริการ ต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลจำนวนมากได้รับการบันทึกไว้ในรูปแบบที่ให้อุปกรณ์จักรอ่านได้ จะเห็นได้ว่าประโยชน์ที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นมีมากมาย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้นจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
  2. สามารถจัดเก็บข้อมูลประชาชนทั้งประเทศได้อีกทั้งยังสามารถสืบค้นได้อย่างง่าย เช่น ระบบทะเบียนราษฎร์ ระบบโรงพยาบาล เป็นต้น
  3. ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคมและเกิดการกระจายโอกาส เช่น การใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทำให้เด็กที่อยู่ในชนบทหรือเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารมีโอกาสได้เรียนรู้เหมือนเด็กที่อยู่ในเมือง
  4. ทำให้เกิดสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น
  5. ทำให้เกิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้ดียิ่งขึ้น เช่นการรวบรวมข้อมูลเรื่องคุณภาพของน้ำในแม่น้ำลำคลองต่างๆเพื่อนำมาตรวจวัดมลภาวะแล้วดำเนินการแก้ไขปัญหา เป็นต้น
  6. ทางด้านการศึกษาสามารถนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
  7. การทำธุรกิจต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตการซื้อขาย จดจั่ว การสั่งซื้อของ ขายของ
  8. ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สะดวกสบายขึ้น
  9. ทำให้เกิดระบบป้องกันประเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นการใช้คอมพิวเตอร์ในการควบคุมอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ หรือระบบป้องกันภัยต่าง ๆ เป็นต้น
  10. เทคโนโลยีมีส่วนสนับสนุนทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่อการผลิตและกระจายของปัจจัยแห่งการดำรงชีวิตต่างๆ เช่นอาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
  11. ความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำมาหากินของผู้คนในทุกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือพนักงานบริษัทเอกชน
- โดยภาพรวมแล้วเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีประโยชน์อย่างมากแต่ไม่ใช่ไม่มีโทษสิ่งใดก็ตามเมื่อมีคุณอนันต์ก็จะมีโทษมหันต์เช่นกัน หากไม่รู้จักใช้หรือใช้มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ตัวอย่าง เช่น
1. ลื่นเป็ลืองทรัพยากร เช่น น้ำมัน แก๊ส และถ่านหินจนกระทั่งน้ำ
  2. เปลี่ยนสังคมชาวบ้าน ให้กลายเป็นวัตถุนิยม
  3. ทำให้มนุษย์ขาดการออกกำลังกาย
  4. ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันตามมาด้วยปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคม
  5. ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานเพราะใช้แรงงานเครื่องจักรแทนแรงงานคน
  6. เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อที่สามารถแทรกซึมเข้าไปได้ถึงทุกครัวเรือนได้อย่างง่ายและรวดเร็วทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้รับสื่อที่ไม่เหมาะกับวัย หรือเป็นสิ่งมอมเมาได้ง่าย
  7. เทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นช่องทางของการก่ออาชญากรรมหลายชนิด
- การใช้เทคโนโลยีจะต้องใช้อย่างมีสำนึกและรับผิดชอบ คือคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับสังคม และมีส่วนร่วมระวังภัยที่จะเกิดกับตนเองและผู้อื่นด้วย

